

IN ANII TRECUTI ESIÁ SUB TITLULU „UMORISTULU.”

Făcă acesta ese totu a opt'a di! Prețiul pentru Austria pe anu 6 fl. v.a. pe $\frac{1}{2}$ de anu
— dar prenumeratiunile se pri- 3 fl. pe trei lune 1 fl. 50 cr.; pentru alte tieri: pe anu
mescu în tōte dilele. 7 fl. 20 cr. pe $\frac{1}{2}$ de anu 3 fl. 60 cr. pe trei lune 1 fl. 80 cr.

Tōtesidienile sibaniide prenume-
ratinu sunt de a setramitela Redac-
tiune: Strat'a lui Leopoldu Nr. 4

CANTEGU MODERNU.

(din tior'a lui Dragosiu)

Dragosiu! Dragosiu! a ta tiéra
Adi e pusa la ocara;
Bravii stranepoti ai tei,
Lupta adi ca nisce lei;
Inse nu pentru dreptate,
Nice pentru libertate;
Ci pentru-a ne asuprise
Misca tōte de perire.

Déca tu din inaltime
Ai privi la dinsii bine,
Ai vedé cum se silescu
Si cum se mai nesiescu,
Sê se lapede mai toti
D'a fi ai tei stranepoti.
Dómne mare din cerime,
Pedepsesc-i cătu de bine!

Józsi inainte merge,
Totu ce afia 'n cale sterge:
La romanii cu dreptate
Le pune desagi pre spate
Si-i arunca 'n departare,
Unde nice-o resuflare
De romanu sê nu gasescă,
Traiulu sê si-lu amarescă.

Limb'a dulce romanesca
Dice: cumca-e p a g a n e s c a;
Nu vorbesce romanesce,
Si sentiesce unguresce;
Pentru Pist'a-alu sêu amatu
Etu se face renegatu.
Unguresce striga tare:
En is vag yokrumuny mare!

Apoi Laczi lu-urmaresce,
Vorbindu-i totu unguresce,
Dicandu: Józsi bácsi, spune,
Unde amu poté noi pune
Pe romanii esti misiei,
Sê ne mantuimu de ei?
Precum suntu: căti-va popasi
Si éra-unu profesorasiu.

Lasa Laczi, nu te teme,
C'a veni si-aceea vreme;
Tocm' acum'a se gatesce
Legea, carea-i asupresce.
Petre a nostru celu cumplitu
Se lupta necontentu:
Ca sê nu se mai vorbesca
Limb'a prosta romanésca.

Astfeliu io si tu si Petru,
Ni vomu face toti unu metru,
Care ni va fi stapanu
Contra ori-cărui romanu,
Ce-ar' voi, s'ar incerca
Alta limb'a-a cuventă,
Er' nu limb'a lui Istvanu
Geiza, Taksony, Colomanu.

Ecă Dragosiu fiii tei,
Cari erau odata smei,
Se luptau fara'ncetare
Pentru sant'a neaternare.
Asta-di ei se facu misiei,
Renegati, ca vai de ei.
O Domne tu din cerime
Pedepsesc-i cătu de bine!

GUR'A SATULUI.

Scrisorile lui Pacala catra Tandala.

Frate de cruce!

M'am fostu socotit dintr'untâiu sê-ti mai imparțiesc inca câte-va trasuri din viéti'a cea plina de zahar si pasatu cu lapte de capra a filoru lui Dragosiu, inse acum'a mi-érta frate, cä-ci atât'a lucru am, incătu nu-mi vedu cef'a nici in oglinda; potu dice cu totu dreptulu, cä io mai multu me zolescu si me necasiesc, decătu multi romani din Ardealu pentru independentia si autonomia tiei loru.

Deci de asta-data me voiu margini ati serie câte-va intemplari mai batatorie la ochi, cari au decursu in Sabiu la congresulu natiunalu romanescu.

Intru adeveru frate, a vedé atât'a romani adunati la unu locu, nu este unu lucru de tóte dîlele, asié ce-va se intembla la noi la romani mai arare ori, decătu cum se intemplă mai de demultu stramutarea calindariului. — Ori pe care strada sê fi mersu, nu vedeam altu ce-va decătu romani; cugetamu, cä me afu in tiér'a romanésca. Ast'a inse, cä au fostu multi, calea-valea, dar' sê fi vediu tu frate si sê fi audstu, cum s'au portatii acesti-a de bine facia cu banchirulu natiunei, abié s'au aflatu unulu doi, cäri sê nu fi alergatu la elu, ca sê cera binecuvantarea archierésca; éra in sinodu, o! aici toti cu totii steau cu gurile cascate, si candu dicea banchirulu vr'unu cuventu, mai toti-si plecau capetele, dandu prin acést'a semnu, cä ei sunt pré indestuliti cu cele ce le dice, si cu cele ce le face dinsulu. Si io i-laudu pre romanii din Sabiu pentru fapt'a acest'a, pentru cä scii tu : *capulu pleoatu nu-lu taia sabi'a.*

Proiectu de lege despre egal'a indreptatire a natiunalitatiloru, carele cătu mai curundu se va pune pe més'a dietei, si se sperédia, cä va fi primitu en bloc, (adeca de locu).

§. 1. Fie-care cetalianu alu tieiei pote sê-si dee poruncile servitorilor sei in limb'a sa propria incătu va poté fi intielesu, éra déca nu va fi intielesu, se pote folosi si de limb'a servitorului.

§. 2. In crisma, pe strada si pe campu, folosirea limbei materne este libera tuturor acelor a cari sciu vorbi.

§. 3. Fie-care porcariu, bouariu, pecurariu, vitelariu si gascariu are dreptulu pentru sine si servitorii sei a determiná limb'a afacerilor interne.

§. 4. Crasnicii si cantorii de la besericu sunt indreptatiti a se folosi de limb'a loru propria, inse déca acesti-a ar' voi sê scria carte la alti colegi ai loru intr' altu satu, atunci trebue sê se folosesc de limb'a lui Pist'a.

§. 5. Judii comunali, intalnindu-se cu care-va cetalianu pe strada — incătu se pote — sunt indetorati a se servi de limb'a acestui-a.

§. 6. Limb'a de manipulatiune la servitorii si pandurii jurisdictiunilor de josu pana susu, este cea materna, pre langa carea inse la tóta intembla-re sunt indetorati a se folosi si de limb'a officiale a statului.

§. 7. Totu acesti-a, incătu n'ar sci ei bine lim-

Candu erá sê plecu din Sabiu, am intielesu cä deputatii congresului, s'au intrunitu la o conferintă privata pentru a se mai sfatuí ce-va si despre caus'a drepturilor natiunali, si chiaru pentru ace'a am mai remasu inca o dî acolo. In dî'a urmatória inse am auditu de unu cunoscutu alu mieu, carele este si elu deputatu, cumca vestea ace'a a fostu nefundata. Apoi mi-a mai spusu elu, cumca ace'a, cä deputatii, s'au intrunitu mai de multe ori la conferintie private, este dreptu, dara de aci nu trebuie facutu de locu causa natiunale, cä-ci in ace'a conferintia nu s'a pertratat altu obiectu, decătu despre mancaru si beuturi, si cumca conferintiele se tineau la „imperatulu Romanu“ la „Coron'a Ungariei“ si la „Bucuresci.“

Dar' se nu cugeti tu, cumca dora ei au tienutu conferintiele loru in capital'a Romaniei, ace'a este o crisma, carea se numesce asia : „Bucuresci,“ unde poti manca si bea dupa cum poftesci.

Se mi-credi frate, cä de cum-va nu me intilniam io cu cunoscutulu mieu, — carele aseminea vinea dela o astfelui de conferintia — si déca nu-mi spunea elu obiectulu desbatutu acolo, asi fi fostu cu multu mai fericitu. Me leganam in ilusiuni maretie, si cugetam, cä dio fiii lui Trajanu se voru interesá ce-va despre sórtea loru, dara m'am insielatu amaru, mi-am perduto tóte ilusiunile.

Insedaru! ce nu-e oportunu, nu-e aportunu si pace buna.

Altcum remanu totu déun'a alu teu

frate de cruce
Pacala.

b'a statului, suntu indetorati a-si tiené cäte unu traducatoriu, carele sê scia bine tóte limbele.

§. 8. In caletorii, in terguri si pe vagonele cailor ferate, limb'a de conversiune este libera.

§. 9. Limb'a officiale a portarilor, servitorilor si a epistolarilor de pe la judecatorie, cari depindu de la denumirea guvernului, este aseminea libera.

§. 10. Fiindca la inlocuirea oficelor de : *porcariu, bouariu, pacurariu, de portari, dorobanti si haiduci* si in venitoriu se va considerá numai capacitatea personala, natiunalitatea cui-va nu mai pote fi pedeca, nice de ici incolo, pentru a ocupá vr'unu atare postu.

Guvernulu statului va ingrigi, ca pentru oficiele de crasnici, cantori besericesci, de pastori ai tiérinelor, si pentru alte posturi de feliulu acest'a, sê se aplice dupa putintia din natiunalitate, ce compunu deosebitele comuni.

§. 11. Cuventulu „natiune“ de ici incolo, este a se sterge din Dictionariu, ca unulu, ce aduce numai confuziune pentru guvernarea tieiei.

Inse totu-si, ca se nu sufere dictiunariulu scaderi, acelu cuventu se va suplini prin cuventulu „complatu,“ carele este mai acomodatu si mai oportunu.

§. 12. Tóte legile si dispuseiunile de pana acum, cari suntu in contradicere cu aceste, suntu a se pune afara din valore.

TRÉNCA si FLÉNCA.

Tr. Vai soro Flenca, cā voiōsa te mai areti tu asta-di, ce-e cu tine?

Fl. Da voiōsa dio io drag'a mea, cā-ci am pentru ce fi.

Tr. D'apoi én spune-mi si mie!

Fl. D'apoi lucrulu stâ asié, cā Petric'a meu, tiucu-i galbinuti'a lui barbutia, s'a portat bine de minune.

Tr. Cum asié?

Fl. Da asié, cā a vorbitu in adunarea deputilor chiaru dupa cum i-am spusu io de acasa, adeca in contra dorintielor natiunei romane.

Tr. No vedi acum'a te pricepu.

Apoi sê nu te prinda frigrurile!

Tribunalulu dela Térgulu Muresului din Ardealu si-a gasitui parechi'a in Oradea-Mare, cu acea deosebire, cā aici tribunalulu criminalu stâ numai din una persona.

De ti-ai sfarmá capulu in o septemana intrega din postul mare, n'ai poté gaci, cine sê fia acea persona politiala; cā-ci de si e cunoscuta enciclic'a ce osendesce pronunciamentulu si pre subscriptorii lui: totu-si nu ti-aru plesni prin minte sê presupuni, cā sanitul auctorui alu acelei-a sê se pota degredá pana a luá rolulu de „Geheime Polizei!“

Déca cetirea renumitei enciclice a fostu in stare iubite romane a te face sê *inlemnesci*, apoi placa-ti acumu si *incremenesci*, séu te fâ chiaru *bolovanu* de granitu, cā-ci dieu acel'a-si pré santitu auctorui oblegà decurendu in unu ucasu pre unu protopopu alu seu (unii dîciu cā pre trei) in consciintia preotiesca, ca sê-i faca cunoscutu pre proiectatoriu subscriptiei pronunciamentului in Comitatulu Satu-mare, „alu acelei fapte *deplorable*,“ precum se spri-ma santia sa.

Nu potu sê mai dîci alta, decât : Bucura-te, natiune Romana! cā ai acuma si de aceste „bidig-nii...“ O tempora! o mores!!!... Argus.

Insuratielul si pop'a.

Unu omu voindu sê se casatoresca, merse la pop'a si-i dîse :

— Domnule parinte io voiescu sê-mi primesci voi'a cea mai de pre urma.

— Cum asié? Déca dta tocma mane vrei se te insori.

— Chiaru pentru ace'a, fiindca asta-di inca mai am voia libera, éra de mane incolo va fi — a muerei mele.

TANDA si MANDA.

T. No spune-mi frate Mando cum ai amblatu prin tiér'a lui Dragosiu, aflat'ai pre romanii cei binesimtitori?

M. Ba io nu i-am aflatu dio, pe langa tóte, cā m'am insotitui in privint'a acést'a cu Mihálka si cu Szöllösy.

T. Asié dara nu mai suntu?

M. Nu frate! N'ai aflat' vre unulu, sê li dai totu branza de epure.

T. Da ce-e cu tine frate Mando! vedu cā si tu esci cu voia buna, ca si Flenc'a?

M. Da cum sê nu fiu, candu vedu io, cā de aci inainte ni este ertatu prin lege sê potemu vorbi amendoi romanesce.

T. D'apoi, cā dôra si pana acum ni-a fostu ertatu.

M. De ertatu ni-a fostu ertatu, inse pana acum'a n'am avutu lege despre acést'a.

T. No cā cu legea ace'a minunatu ne vomu — procopsi.

Ca muscă in lapte dulce.

O feta bruneta, ce erá imbracata tóta in haine albe, intrebă pre alt'a :

— Câ cumu-e dins'a in hainele acele?

— Da toc'm'a ca o muscă in lapte dulce — respunse ce'a-lalta.

Una responsu nimerita.

Unu teneru dîse catra amiculu seu :

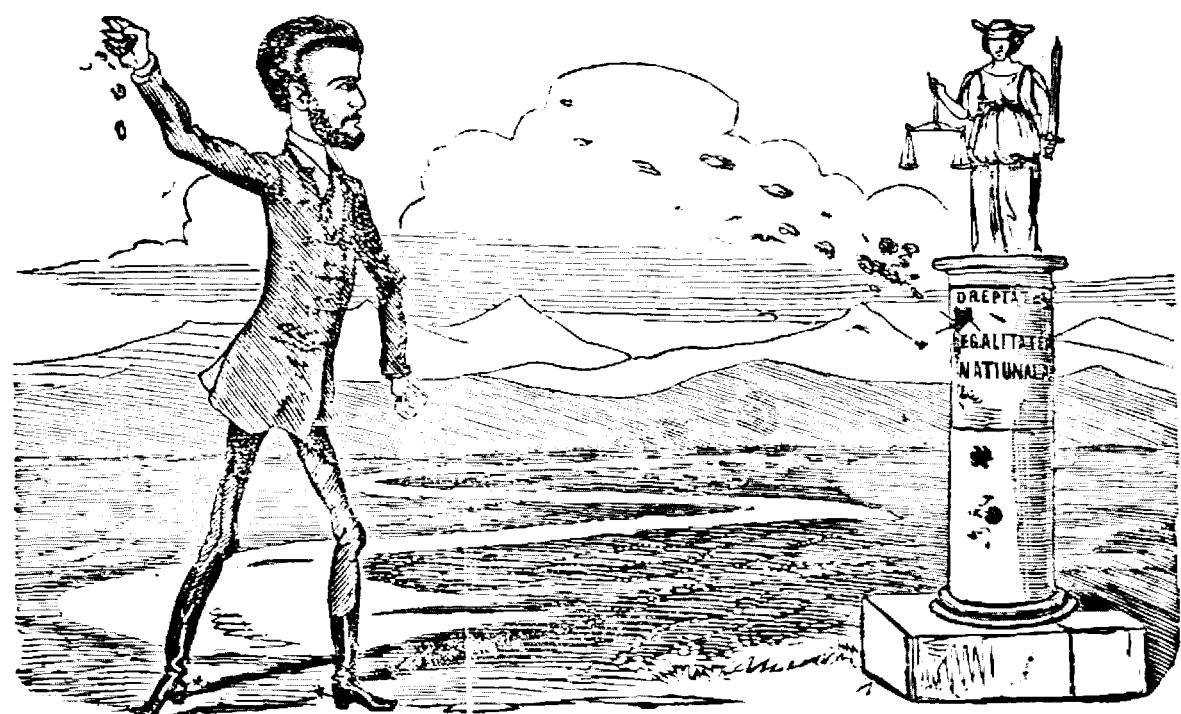
— Amice! io in tine vedu unu magariu.

— Atunci io de-a bona séma trebuie sê fiu oglinda — respunse respectivulu.

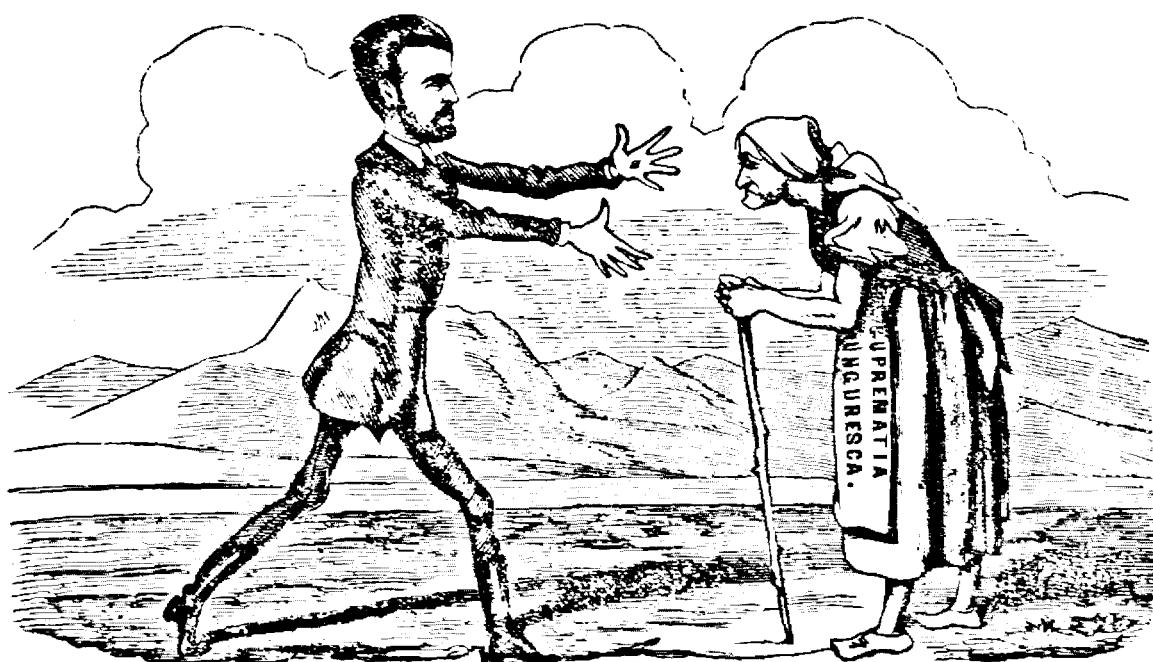
Proverbiu popularu,

Ap'a trece — éra „ei“ totu la térgulu din Pesce — remanu.

Frundia verde de bujoru,
Acumu-i asceptu cu doru,
Sê se-arete-odata éra
Toti fratii din ce'a tiéra.
Fara „ei“ nu potu trai,
Nici trai, dar neci muri.

Departă-te de min', urita și hădosa!

Vina tu încocice mandra și frumăsa!

Proprietariu, redactoru respuneiaitoru si editoru: **Iosif Vulcanu.**

S'a tiparit prin Alexandru Acosi, Piată de peșci Nr. 9.